

Bryssel den 23 maj 2018
(OR. en)

9012/18

EDUC 160
JEUN 58
SOC 253
EMPL 196
COMPET 316
TELECOM 141

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	8701/18
Ärende:	Rådets slutsatser om vägen mot en vision om ett europeiskt område för utbildning

För delegationerna bifogas slutsatserna om vägen mot en vision om ett europeiskt område för utbildning, som antogs av rådet vid dess 3617:e möte den 22 maj 2018.

Rådets slutsatser om vägen mot en vision om ett europeiskt område för utbildning

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

som erinrar om den politiska bakgrunden till denna fråga, vilken återges i bilagan till dessa slutsatser,

ERINRAR OM ATT

1. utbildningens sociala dimension i enlighet med vad som sägs i den första principen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter innebär att var och en har rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande för att bibehålla och tillägna sig färdigheter som gör att man kan delta fullt ut i samhället och klarar omställningar i arbetslivet,
2. ledaragendan vid det sociala toppmötet i Göteborg den 17 november 2017 ägnades utbildning och kultur och att man där fastställde att det fanns politiskt stöd för ett antal specifika arbetsområden, huvudsakligen på grundval av kommissionens meddelande *Stärka den europeiska identiteten genom utbildning och kultur*, i vilket man lade fram idén att, med full respekt för subsidiaritetsprincipen, samarbeta för en gemensam vision om ett europeiskt område för utbildning som grundar sig på förtroende, ömsesidigt erkännande, samarbete och utbyte av bästa praxis, rörlighet och tillväxt och som ska fastställas senast 2025,
3. Europeiska rådets slutsatser av den 14 december 2017 som en uppföljning av toppmötet i Göteborg innebar att utbildningen placerades högt på Europas politiska dagordning och att det skapades en dynamik för att man ska kunna uppnå betydande framsteg på området,

ANSER ATT

4. utbildning och kultur är avgörande för att föra européerna samman, för enskilda individers framtid och för unionen som helhet; alla européer bör kunna dra nytta av det mångfacetterade gemensamma kultur- och utbildningsarvet,

5. ett europeiskt område för utbildning bör bygga på livslångt lärande, från förskoleverksamhet och barnomsorg till skola och yrkesutbildning till högre utbildning och vuxenutbildning,
6. ett europeiskt område för utbildning bör främja och understödja rörlighet och samarbete på utbildningsområdet och stödja medlemsstaterna i moderniseringen av deras utbildningssystem,
7. FRAMHÅLLER att den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020) har utgjort en värdefull grund för fastställandet av gemensamma prioriteringar och för att stödja medlemsstaterna i moderniseringen av deras utbildningssystem,
8. UPPMANAR medlemsstaterna att fortsätta att reflektera över en gemensam vision om ett europeiskt utbildningsområde, inklusive dess möjliga syfte, mål och ram, och dess koppling till den strategiska ramen för samarbete på utbildningsområdet efter 2020; uppföljningen av Utbildning 2020 – genom ett utökat samarbete mellan medlemsstaterna och med stöd av kommissionen – bör främja ömsesidigt lärande och stödja ytterligare insatser och åtgärder för att visionen om ett europeiskt område för utbildning ska bli verklighet; för att nå framsteg när det gäller visionen om ett europeiskt område för utbildning bör särskild uppmärksamhet fästas vid följande ämnesområden:
9. ERASMUS+
 - 9.1. FRAMHÅLLER att Erasmus+-programmet är ett synnerligen framgångsrikt EU-flaggskeppsinitiativ, som främjar rörlighet i utbildningssyfte inte bara i hela Europa utan även utanför Europas gränser och som väsentligt bidrar till att förbättra personlig utveckling och interkulturella kompetenser och till att stärka den Europeiska identiteten; det ligger dessutom till grund för ett EU-omspännande samarbete mellan utbildningsinstitutioner på alla nivåer, och det ökar EU:s konkurrenskraft och stärker främjandet av gemensamma europeiska värderingar,

- 9.2. VÄLKOMNAR resultatet av halvtidsutvärderingen av Erasmus+ och EFTERLYSER åtgärder för att öka och bredda deltagandet, fortsätta att fokusera på projektens genomslagskraft och kvalitet, främja högkvalitativ utbildning och ge fler tillgång till nästa generationens Erasmus+-program på rättvisa villkor t.ex. genom att stärka lika möjligheter och ge bättre tillgång till programmet till underrepresenterade regioner och grupper, förstagångssökande samt organisationer med mindre kapacitet inom programmets alla delar, varvid synergier med andra EU-finansieringskällor kan stärkas och överlappning bör undvikas,
- 9.3. EFTERLYSER ytterligare förenklingar av regler och förfaranden för att ytterligare minska den administrativa bördan på samtliga nivåer,

10. DIGITALA FÄRDIGHETER OCH UTBILDNING

- 10.1. UNDERSTRYKER vikten av att förbättra lärande och undervisning i den digitala eran och att främja utvecklingen av digital kompetens, som är en av nyckelkompetenserna i samband med livslångt lärande, genom att särskilt uppmärksamma Sofia-uppmaningen till handling om digitala färdigheter och utbildning samt kommissionens meddelande om handlingsplanen för digital utbildning,
- 10.2. FRAMHÅLLER att nästa generation av Erasmus+-programmet och andra relevanta unionsfinansieringsprogram bör stödja utbildningssystemens och utbildningsinfrastrukturens anpassning till den digitala eran,

10.3. UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN ATT INOM RAMEN FÖR SINA RESPEKTIVE BEFOGENHETER

- 10.3.1. stödja modernisering av utbildningssystemen genom innovation, inbegripet genom att på ett pedagogiskt och innovativt sätt använda digital teknik och digitala metoder till stöd för utbildningens kvalitet och inkluderande natur, och genom lämplig användning av EU:s relevanta finansieringsprogram och verktyg, inbegripet det frivilliga självbedömningsverktyget Selfie, uppmuntra initiativ och samarbete mellan alla relevanta intressenter för att vidareutveckla utbildningen för att låta digitala färdigheter ingå i all undervisning och allt lärande,
- 10.3.2. vidta konkreta åtgärder för att främja utvecklingen av digital kompetens och mediekompetens hos alla européer för att bygga upp deras motståndskraft mot desinformation, propaganda och filterbubblor och för att utrusta alla medborgare, även sådana som tillhör missgynnade grupper, med de färdigheter som de behöver för att kunna använda digital teknik och internet för sitt välbefinnande och för sin delaktighet i samhället,
- 10.3.3. stimulera utbildning som främjar kreativitet och entreprenörskap och, när så är lämpligt och förenligt med befintliga rättsliga bestämmelser, främja samarbete mellan utbildningsväsendet och näringslivet och civilsamhället för att ge lärande och lärare möjlighet till kompetensutveckling och omskolning, inbegripet till exempel utveckling av utbildningsprogram för digitala färdigheter; erkänner det arbete som utförs av nätverket för immaterialrätt och utbildning, som administreras av Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet,

11. HÖGRE UTBILDNING

- 11.1. ERINRAR OM de särskilda utmaningar som Europas sektor för högre utbildning står inför och som anges i rådets slutsatser om en ny EU-agenda för högre utbildning från november 2017,
- 11.2. ÄR MEDVETET OM det påvisade mervärdet av rörlighet i utbildningssyfte inom ramen för Erasmus+ och av strategiska partnerskap inom unionen för att främja samarbete inom den högre utbildningen samt av initiativ som exempelvis Europeiska institutet för innovation och teknik och Marie Skłodowska-Curie-åtgärder,
- 11.3. ÄR MEDVETET OM hur viktigt det är att stärka det strategiska samarbetet mellan högre utbildningsanstalter i Europa genom en flexibel, obyråkratisk, inkluderande, öppen och transparent strategi "nedifrån och upp",
- 11.4. STÖDER framväxten av "Europauniversitet", i form av hållbara nätverk som skapas av universiteten själva och är geografiskt och socialt inkluderande, som fungerar friktionsfritt över gränserna och som skulle kunna spela en flaggskeppsroll vid inrättandet av ett europeiskt område för utbildning som helhet och på så sätt bidra till egenmakt för nya generationer av europeiska medborgare och en stärkt internationell konkurrenskraft för den högre utbildningen i Europa; ANSER att "Europauniversitet" har potential att på ett betydande sätt öka rörligheten och främja hög kvalitet och excellens inom utbildning och forskning genom att förstärka kopplingen mellan undervisning, forskning och innovation samt kunskapsöverföring, genom att påvisa fördelarna med flerspråkigt lärande och erkännande av utbildningsbevis och genom att utveckla gemensamma program och projekt för utbildning och forskning.

- 11.5. UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT MED VEDERBÖRLIGT IAKTTAGANDE AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN och i nära samarbete med MEDLEMSSTATERNA ta fram och fastställa nyckelmålen och nyckelkonceptet för "Europauniversitet" samt stödja deras utveckling, NOTERAR att kommissionen har inrättat en särskild grupp bestående av experter från medlemsstaterna i detta syfte, NOTERAR att urvalskriterierna för pilotfasen för "Europauniversitet" kommer att utformas i enlighet med de förfaranden som anges i förordningen om Erasmus +¹,
- 11.6. UPPMANAR kommissionen att regelbundet rapportera till rådet om framstegen med att ta fram urvalskriterierna för pilotprojektet "Europauniversitet", UPPMANAR kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna och med utgångspunkt i resultaten av pilotprojektet, fundera på den framtida utformningen av "Europauniversitet",
- 11.7. BETONAR att samarbete mellan universitet och näringsliv är avgörande för att främja EU:s konkurrenskraft samt dess ekonomiska och sociala tillväxt, ERKÄNNER bidraget från EU-forumet för dialog mellan högskolan och näringslivet, FRAMHÅLLER behovet av kontinuerligt stöd till partnerskap mellan universitet och näringsliv för att öka deras potential att ta fram, undersöka och utveckla innovativ pedagogik,
- 11.8. UPPMANAR medlemsstaterna att med stöd av kommissionen främja åtgärder som stärker de högre utbildningsanstaltarnas entreprenörs- och innovationsförmåga, inbegripet med hjälp av självbedömningsverktyget HEInnovate,
- 11.9. UPPMANAR kommissionen att i nära samarbete med medlemsstaterna och med utgångspunkt i resultaten av pilotprojektet, utforska möjligheten att införa ett frivilligt EU-studentkort som bör bidra till bättre rörlighet i utbildningssyfte genom att säkerställa bättre tjänster för studenter och mindre administration för högre utbildningsanstalter,

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2007 av den 11 december 2013, EUT L 347, 20.12.2013, s. 50.

12. HÖGKVALITATIV OCH INKLUDERANDE UTBILDNING

- 12.1. ERINRAR OM att den europeiska pelaren för sociala rättigheter innebär att alla barn har rätt till överkomlig förskoleverksamhet och barnomsorg av god kvalitet, UNDERSTRYKER att ansträngningarna bör intensifieras för att uppnå de prioriteringar som fastställdes i rådets slutsatser från 2011 om förskola och barnomsorg och för att alla barn, inbegripet barn från socieekonomiskt missgynnade regioner och med alla socieekonomiska bakgrunder, ska ha tillgång till förskoleverksamhet och barnomsorg,
- 12.2. FRAMHÅLLER behovet av att säkerställa hög kvalitet och inkluderande utbildning för att stödja alla lärandes utveckling, inbegripet genom att fokusera på de prioriteringar som anges i rådets slutsatser från november 2017 om utveckling av skolan och utbildning av hög kvalitet,
- 12.3. BETONAR behovet av att främja attraktionskraften hos och betydelsen av läraryrket och annan pedagogisk personals yrken samt av att stödja en kontinuerlig kompetensutveckling för dessa; även om många av framtidens yrken fortfarande är okända, hör detta yrke till dem som kommer att behålla sin centrala roll i samhället i en era som kännetecknas av sektorsövergripande teknisk innovation och artificiell intelligens; i sammanhanget bör lärarnas och den pedagogiska personalens rörlighet samt bättre kommunikation mellan organ ansvariga för deras utbildning främjas,
- 12.4. BETONAR att det är mycket viktigt att gemensamt verka för att minska andelen elever i Europa som avbryter skolgången i förtid och öka möjligheterna till lika tillgång till utbildning och grundläggande färdigheter för alla utsatta grupper, inbegripet barn till arbetstagare som flyttar till en annan medlemsstat under kortare eller längre perioder,
- 12.5. NOTERAR de svårigheter som barn och elever kan komma att möta när de återkommer till sina hemländers utbildningssystem efter perioder i utlandet vid fall av otillräcklig kommunikation mellan de nationella utbildningssystemen,

12.6. UPPMANAR medlemsstaterna att, i förekommande fall, med stöd av kommissionen undersöka hur man kan förbättra utbytet av information om elevers utbildningsbakgrund vid rörlighet, med bibehållen respekt för unionslagstiftning om skydd av personuppgifter,

13. SPRÅKINLÄRNING

13.1. ÄR MEDVETET OM att kompetensen flerspråkighet utgör en viktig byggsten för ett europeiskt område för utbildning, FRAMHÅLLER att språk har en nyckelroll när det gäller att främja förståelse och mångfald samt främja europeiska värderingar och är av avgörande betydelse för personlig utveckling, rörlighet och samhällsdeltagande samt anställbarhet,

13.2. ERINRAR om den ambition som Europeiska rådet uttryckte i sina slutsatser från december 2017 när det gäller språkinläring,

13.3. ERINRAR OM rådets slutsatser från maj 2014 om flerspråkighet och utvecklingen av språkkunskaper, där medlemsstaterna uppmanades att vidta och förbättra åtgärder i syfte att främja flerspråkighet och förbättra språkinläringens och språkundervisningens kvalitet och effektivitet,

14. ERKÄNNANDE AV UTBILDNINGSBEVIS²

- 14.1. ANSER att erkännandet av bevis avseende högre utbildning och avseende sekundärutbildning, inklusive yrkesutbildningskvalifikationer, och erkännandet av resultaten av studieperioder utomlands utgör viktiga byggstenar för ett europeiskt område för utbildning genom att de bidrar till att lärande kan röra sig friktionsfritt inom hela unionen,
- 14.2. FRAMHÅLLER vikten av samarbete mellan utbildningssystem, utbildningsanordnare och andra intressenter för att utveckla och genomföra politiken samt bidra till tillit genom kvalitetssäkring och förbättrade utvärderingsförfaranden,
- 14.3. ERINRAR om att i artikel 165.2 andra strecksatsen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt uppmanar unionen att verka för ett akademiskt erkännande av examensbevis och studietider på grundval av Lissabonkonventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen med tillhörande texter i syfte att främja rörligheten för studerande och lärare, RESPEKTERAR FULLT UT medlemsstaternas uppgifter och befogenheter på detta område och BETONAR att de föreslagna lösningarna på unionsnivå bör grundas på öppenhet och förtroende, och bör beakta särdragen i medlemsstaternas utbildningssystem,

FRAMHÅLLER DESSUTOM

15. att initiativ som ingår i konceptet och framtida åtgärder som ska föreslås och genomföras som en del av ett europeiskt område för utbildning måste säkerställa komplementaritet och samstämmighet med avseende på de nationella utbildningssystemen och bör omfatta alla typer och nivåer av utbildning, inbegripet vuxenutbildning och yrkesutbildning.

² Utbildningsbevis enligt definitionen i artikel I i konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen (dvs. bevis avseende högre utbildning och bevis över utbildning som berättigar till tillträde till högre utbildning).

Politisk bakgrund

1. Rådets slutsatser om att förbereda ungdomar inför 2000-talet: Ett program för europeiskt samarbete på utbildningsområdet (21 november 2008).
2. Rådets slutsatser om en strategisk ram för europeiskt utbildningssamarbete ("Utbildning 2020") (den 12 maj 2009).
3. Slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om att utveckla utbildningens roll i en väl fungerande kunskapstriangel (26 november 2009).
4. Rådets slutsatser om förskola och barnomsorg: att ge våra barn bästa möjliga grund för morgondagens värld (19–20 maj 2011).
5. Rådets slutsatser om moderniseringen av den högre utbildningen (28–29 november 2011).
6. Rådets slutsatser om den högre utbildningens sociala dimension (16–17 maj 2013).
7. Rådets slutsatser om den europeiska högre utbildningens globala dimension (25–26 november 2013).
8. Rådets slutsatser om effektivt ledarskap inom utbildning (25–26 november 2013).
9. Rådets slutsatser om flerspråkighet och utvecklingen av språkkunskaper (20 maj 2014).
10. Förklaring om främjande av medborgarskap och de gemensamma värdena frihet, tolerans och icke-diskriminering genom utbildning (Paris den 17 mars 2015).
11. Rådets slutsatser om förskoleverksamhetens och den primära utbildningens roll när det gäller att främja kreativitet, innovation och digital kompetens (18–19 maj 2015).
12. 2015 års gemensamma rapport från rådet och kommissionen om genomförandet av den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020) – Nya prioriteringar för det europeiska utbildningssamarbetet (23–24 november 2015).

13. Rådets slutsatser om att minska andelen elever som lämnar skolan i förtid och främja framgång i skolan (23–24 november 2015).
14. Resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om främjande av socioekonomisk utveckling och delaktighet i EU genom utbildning: utbildningens bidrag till den europeiska planeringsterminen 2016 (24 februari 2016).
15. Rådets slutsatser om uppbyggande av mediekompetens och kritiskt tänkande genom utbildning (30 maj 2016).
16. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *En ny kompetensagenda för Europa: Samarbete för att stärka humankapitalet, anställbarheten och konkurrenskraften* (10 juni 2016).
17. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *Förbättra och modernisera utbildningen* (7 december 2016).
18. Rådets rekommendation *Kompetenshöjningsvägar: nya möjligheter för vuxna* (19 december 2016).
19. Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *Halvtidsutvärdering av programmet Erasmus+ (2014–2020)* (31 januari 2018).
20. Slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om mångfaldspräglad inkludering i syfte att uppnå högkvalitativ utbildning för alla (17 februari 2017).
21. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *Stärka den europeiska identiteten genom utbildning och kultur*: Europeiska kommissionens bidrag till toppmötet i Göteborg den 17 november 2017,

22. Rådets rekommendation om uppföljning av utexaminerade (20 november 2017).
 23. Rådets slutsatser om en ny EU-agenda för högre utbildning (20 november 2017).
 24. Rådets slutsatser om utveckling av skolan och utbildning av hög kvalitet (20 november 2017).
 25. Europeiska rådets slutsatser (14 december 2017).
 26. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om handlingsplanen för digital utbildning (17 januari 2018).
 27. Rådets rekommendation om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet (15 mars 2018).
 28. Rådets rekommendation om att främja gemensamma värden, inkluderande utbildning och en europeisk dimension i undervisningen (22 maj 2018).
 29. Rådets rekommendation om nyckelkompetenser för livslångt lärande (22 maj 2018).
-